

A HTMT HÍREI**Tehetséghid konferencia**

A 2025. április 11–13. között megrendezésre kerülő Tehetséghid Konferencia fővédnöke Bitay Enikő, az MTA külső tagja, az EME elnöke. A rendezvény programjában szerepel „A tudományos diákköri rendszer és tudományos diákköri konferenciák fejlődése és jövője” című panelbeszélgetés, melyen László Petra, Czink Gergő, Asztalos Nándor és Paulcsek Erik vesznek részt, a beszélgetést Balog Mónika moderálja. Ezt követően „A TDK mint tehetséggondozó és motiváló eszköz” című beszélgetésre kerül sor, amelynek résztvevői Weiszbürg Tamás és Szabó Tőhötöm... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Kutatás: Hattyú és szirén együtt énekel

Baró hadadi Wesselényi Kata – Wesselényi Ferenc (Közép-Szolnok vármegyei főispán) és Rhédei Zsuzsanna leánya – alig 16 évesen, 1751-ben lett Rhédei Zsigmond felesége. Rhédei 7 év házasság után, 1758-ban elhunyt. Egy gyermekük született 1756-ban, Rhédei Ferenc, aki 1770-ben, 14 éves korában halt meg, hólyagos himlőben. [...] A két fiatal házassága kalandosan indult, ugyanis Wesselényi Ferenc – a két család közötti rokoni kapcsolat miatt – azt kérte az ifjú Rhédeitől, hogy szerezzen uralkodói engedélyt a frigyhez. Bár házasságukat Rettegi György, a korszak nagy pletykálkodója, a Wesselényiekre nézve rangon alulinak tartotta, Wesselényi Kata kéziratos imádságos könyvei alapján úgy tűnik, hogy a két fiatal között szerelem alakult ki. [...] A cikk az MTA HTMKNP „Források és adattárak Erdély középkori és kora újkori történetéhez” című alprogram támogatásával jelent meg... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**Politikum: Szerbiának április 18-ig meglesz az új kormánya**

Miloš Vučević, Szerbia ügyvezető miniszterelnöke kijelentette, hogy a közelgő nagygyűlésen, amelyet április 11. és 13. között tartanak, megfogalmazzák majd azt a követelést, hogy az ország térjen vissza a normális élethez, és hogy a bántalmazók feleljenek tetteikért. [...] Az Európai Parlament Külügyi Bizottsága szerdán elfogadta Tonino Picula képviselő Szerbia-országjelentését, amely szerint Szerbia eltökélt ugyan az integrációt illetően, de a jogállamiság, az igazságszolgáltatás és a külpolitika terén komoly hiányosságok tapasztalhatók. [...] A blokád alatt álló egyetemekre megérkeztek a rendkívüli felügyeleti ellenőrzések jegyzőkönyvei. Az egyik ilyen dokumentumban, az áll, hogy „a felügyelt intézmény köteles megszervezni az előadásokat és a vizsgákat minden tanulmányi szinten, minden tanulmányi programon”. A dokumentum szerint a vonatkozó oktatási törvény értelmében 200.000-től 2.000.000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható az a felsőoktatási intézmény, amely nem szervezi meg az előadásokat és más oktatási formákat. Emellett 10.000-től 50.000 dinárig terjedő bírság szabható ki a felsőoktatási intézmények felelős vezetőire. [...] Az Oktatási Minisztérium 37 szabálysértési feljelentést tett a felsőoktatási intézmények és a felelős személyek ellen az oktatás megszervezésének elmaradása miatt – értesült a Szerbiai Rádió és Televízió. [...] A vajdaság oktatási-nevelési intézmények többsége megkezdte a munkát – közölte a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#) [teljes cikk 6 >](#)

Nyílt napot tartottak a szabadkai Politechnikai Iskolában

Az intézményben 2025/26-os tanévben 9 osztály nyílik, hat osztály szerb nyelven, egy horvát nyelven. Két hároméves szakon tanulhatnak a diákok magyarul a jövő évben, ezek a burkoló és az építési gépkezelő. Iso Planić, a Politechnikai Iskola igazgatója elmondta, hogy az elmúlt években a duális képzés is egyre népszerűbb... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Csókán tartotta meg évi közgyűlését a Vajdasági Agráregyesületek Szövetsége

Az eseményen elfogadták az elmúlt évi munka- és pénzügyi beszámolót, ismertették az idei évre vonatkozó programtervet, és új tagszervezetet vettek fel a szövetségbe. [...] A tavalyi évi munkabeszámolót Nagy Miklós, a VASZ elnöke ismertette. Hangsúlyozta, hogy a 20 falugazdász 39 470 ügyfélnek segített az elmúlt évben, és kiemelte felelősségteljes, szerteágazó munkájukat, hiszen a napi kötelezettségeik mellett különféle tevékenységekben, rendezvények és programok megvalósításában is részt vesznek... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Kötet: Élet is fakad a halál földjén

Czékus Géza biológus, nyugalmazott egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja már hosszú évek óta kutatja a temetők növényvilágát, és ennek eredményét. A szabadkai temetők fás szárú növényei című monográfiában publikálta. A könyvbemutatónak a Szabadkai Városi Múzeum épülete adott otthont, ahol a kötetet a szerzőn kívül Bencsik István biológus, nyugalmazott újságíró és Kajdosi Lovász Gabriella biológus, múzeumi tanácsos, szintén az MTA külső köztestületének tagja mutatta be. [...] Czékus Géza nevéhez számos publikáció fűződik, emellett két növényfaj, az átoktüske, valamint egy hibrid páfrány első leírása Jugoszlávia területén is hozzá köthető. Kutatásai több tudományterületet is felölelnek, foglalkozik antropológiával, botanikával, környezetvédelemmel és temetőkutatással is. A könyvben 119 faj leírása olvasható... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: A szépség koldusa - zenés irodalmi est Felsőhegyen

József Attila születésének 120. évfordulója alkalmából Felsőhegyen mutatták be A szépség koldusa című előadást. [...] Pataki András, rendező: „A magyar költészet olyan gyöngyszemei, illetve olyan kulturális ragyogást villantunk fel itt a fiataloknak, amik még befogadhatóak talán számukra, de ugyanakkor van valami fajta intellektuális kihívás is mögötte... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

A csantavéri Kovács Pécskai Emese festőművésszel az alkotómunkájáról beszélgettünk

A dr. Bodrogvári Ferenc-díjas festőművész, Kovács Pécskai Emese neve nemcsak Csantavéren, hanem a vajdasági művészeti és kulturális életben is jól ismert. Nem csupán tehetséges alkotó, hanem közösségépítő és elkötelezett művelődésszervező is: a helyi Bartók Béla Művelődési Egyesület elnökeként fáradhatatlanul dolgozik a magyar hagyományok ápolásán, ugyanakkor aktív szerepet vállal a környezetvédelem terén is az EcoKarma szervezet tagjaként. [...] Művészként és az életben is mindig a maximumra törekedtem, de idővel rá kellett jönnöm, hogy ezt nem lehet minden esetben fenntartani. Ha mindenben a tökéletességre törekednék, az csak elégedetlenséghez vezetne... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: Utasi Jenő, Magyar Életfa díjjal kitüntetett plébános

A közelmúltban vette át Utasi Jenő, tóthfalusi plébános a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Magyar Életfa díját, melynek kapcsán beszélgettünk Jenő atyával az elmúlt évtizedekről. Jenő atyaként ismerik és szölgítják meg nemcsak Tóthfalu, hanem a környék lakosai is, akik egyformán nagy és tőretlen tisztelettel tekintenek a plébánosra, aki 1977 óta él Tóthfaluban. [...] Valóban kaptam sok díjat és szép nagy díjakat, de van egy szentírási idézet, miszerint senki sem próféta saját házában, saját otthonában, és ezt megcáfolta a közösség, hogy ily módon is elismerte munkámat. Ez egy jóleső érzés, egy visszajelzés, hogy valamit talán jól csináltam életemben. [...] A közösség egy tartó erő is. Nekem nagyon nehéz volt, amikor a Covid ideje alatt az üres templomban miséztem, az szőrnő állapot volt... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Horvátország nagykövete szerint tizenöt horvát állampolgárt utasítottak ki Szerbiából

Az elmúlt két napban négy horvát állampolgárt utasítottak ki Szerbiából, és az elmúlt három hónapban már 15 ilyen esetre került sor – hangsúlyozta az N1-nek Hidajet Bišćević, Horvátország szerbiai nagykövete. Elmondása szerint a kiutasítási határozatot – amely szerint az illető biztonsági kockázatot jelent – még a Horvát Gazdasági Kamara belgrádi hivatalos képviselőjének is kézbesítették, aki 11 éve élt és dolgozott ezen a poszton. [...] Az egész cirkuszt a horvát médiatérben Arien Stojanović Ivković fiatal horvát orvosnő kiutasításával szemléltetik. A kizárás lehetséges okának tekinti azt a tényt, hogy támogatta a diákok tiltakozásait és követeléseiket... Forrás: Balk.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Statisztikák: Minden hatodik diák nem tér vissza a külföldi kiutazásokból

Az Ukrajnából külföldre utazó férfi hallgatók 17%-a nem tért vissza időben a diákcsera-programok befejezése után – közölte az Ukrinformnak adott interjúban Mihajlo Vinnickij, az oktatási minisztérium helyettes vezetője. [...] „Ez az arány egyelőre nem kritikus mértékű ahhoz, hogy megvonjuk a kiutazás lehetőségét” – fogalmazott Vinnickij. [...] Egy nemrégiben, az oktatási minisztérium támogatásával készült felmérés szerint az ukrán iskolások több mint 51 százaléka (a 10–14 éves korosztályban) szembesült bántalmazással, míg közel 25%-uk vált ennek áldozatává a teljes körű háború kezdete óta... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A kárpátaljai magyar közösség képviselőivel találkozott az Elnöki Iroda helyettes vezetője

Kétnapos munkalátogatásra hétfőn Kárpátaljára érkezett Viktor Mikita, az Elnöki Iroda helyettes vezetője. A régió korábbi kormányzója az első nap során többek között informális találkozót tartott a magyar közösség képviselőivel Ungváron. A találkozóra meghívást kaptak a kisebbségi, civil és karitatív szervezetek vezetői, a történelmi egyházak képviselői, valamint a magyar lakta

kistérségek polgármesterei. [...] Viktor Mikita a találkozót követő sajtótájékoztatón elmondta, őszinte és konstruktív egyeztetést folytatott a magyar közösség képviselőivel. [...] Megítélése szerint, „a magyar kisebbséget nem érik atrocitások és hátrányos megkülönböztetés Ukrajnában”. [...] Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elmondta, hogy [...] tájékozódásnak, hangulatfelmérésnek nevezném a mai találkozót, az itt elhangzott javaslatok, megjegyzések és kritikák a következő időszak államközi egyeztetésein kerülhetnek napirendre – mondta az UMDSZ elnöke. [...] Oktatási kérdéssel kapcsolatban mondtam el a véleményemet... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Gesta Hungarorum új ukrán kiadása

Bemutatták a Gesta Hungarorum, azaz A magyarok cselekedetei című történelmi mű legújabb ukrán nyelvű kiadását az ungvári várban. A kötet a Kárpáti Kiadó gondozásában látott napvilágot, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának támogatásával, a magyar Külügyminisztérium finanszírozásával. [...] A Gesta története mintegy húsz évvel ezelőtt „mutatkozott be” az ukrán nyelvterületen, amikor az ungvári kutató, Kamil Najpaver történész elsőként fordította le latinról ukránra a művet – mondta el Viktor Braszlavec, a Kárpáti Kiadó igazgatója. Az új, 2024-es kiadás azonban már nem csupán újranyomás: teljesen átdolgozott, bővített változat, amely most először tartalmazza a latin eredetit is. Az új fordítást és tudományos, történeti kommentárokat Miroszlav Voloscuk, a történelemtudományok doktora, az Ivano-Frankivszki Egyetem professzora készítette, lehetőséget adva arra, hogy az olvasók új szemmel értékelhessék Anonymus irodalmi teljesítményét. A könyv szerkesztője Borisz Kusnyir... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Megnyitották a Nagypalád–Nagyhódos határátkelőt

Megnyílt a Nagypalád–Nagyhódos határátkelő Ukrajna és Magyarország között. [...] A gyalogosok, kerékpárosok, személygépkocsik, illetve autóbuszok előtt mindennap reggel 7-től este 6-ig (közép-európai idő) áll nyitva az ellenőrzőpont. [...] Az új átkelő maximális napi kapacitása 200 személyjármű és 600 utazó, merthogy a gyalogos átkelés is biztosítva lesz. [...] Magyar Levente: már idén szeretnénk beindítani a vasúti közlekedést Budapest és Ungvár, valamint Budapest és Beregszász között, továbbá süríteni tervezzük a már meglévő Budapest–Munkács járatot... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Karriernap és Öregdiák Expo a Rákóczi-főiskolán

Április 9-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán idén is megrendezésre került a Karriernap és Öregdiák Expo, amelynek mottója sokatmondó volt: „Csak az tudja, hogy meddig mentünk, aki azt látta, honnan indultunk el.” [...] Molnár D. Erzsébet történész, a Rákóczi-főiskola docence, a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja előadásában személyes hangvételben osztotta meg tapasztalatait a tudományos pályára lépés útjáról. Kiemelte, hogy a főiskola öregdiákjai igen színes területeken állják meg a helyüket: van, aki pedagógusként, van, aki vállalkozóként, tolmácsként vagy éppen tudományos kutatóként, egyetemi oktatóként tevékenykedik. [...] Ábrány Krisztián, a Rákóczi-főiskola Pszichológiai Szakszolgálatának munkatársa, mentálhigiénés szakember Karriertervezés, DE hogyan?! című előadásának középpontjában a karrier fogalma, annak pszichológiai és emberi oldala... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: IV. Kockásliliom-túra

A „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia, valamint Földrajz és Turizmus Tanszékével együttműködve Kohut Erzsébet, az MTA külső köztestületének tagja szakmai irányításával 9. alkalommal szervezett bentlakásos tehetségéhtvégeket. A program foglalkozásai a magyarországi Hevesy György Kárpát-medencei Kémiaversenyre, a Herman Ottó Kárpát-medencei Biológiaversenyre és a Teleki Pál Kárpát-medencei Földrajz–Földtan Versenyre való eredményes felkészülést segítik, továbbá a résztvevők természettudományos ismereteinek elmélyítését célozták meg. [...] Az oktatóival és hallgatóival közösen vettek részt a negyedik alkalommal megvalósuló Kockásliliom-túrán 2025. április 4-én a Nagydobronyi Vadvédelmi Rezervátum területén... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Romániában csak minden ötödik nemi erőszakkal kapcsolatos feljelentésből lesz büntetőper

2024-ben 20 százalékkal több nemi erőszakot jelentettek a rendőrségen Romániában mint egy évvel korábban, a túlélőknek azonban csak nagyon kis része veszi igénybe a nekik szóló szolgáltatásokat, mutatta ki a Filia Központ jelentése. Az ügyvédek körében készült felmérés szerint a hatóságok szintjén is jelen van a szexizmus és a témával kapcsolatos felkészületlenség. [...] A jelentés második része azt vizsgálta, hogy a szexuális erőszakkal kapcsolatos ügyek mekkora arányban jutnak el a bíróságra és mennyire felkészült a romániai igazságszolgáltatás ezek megoldására. Kiderült, hogy 2024-ben 4884 felnőttet érintő ügy szerepelt az ügyészségek napirendjén, és ezeknek 34 százalékát sikerült lezárni, a lezárt ügyek nagy többségét, 78 százalékát ejtették és csak minden ötödik került bíróság elé... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Próbaérettségi: A diákok 33 százaléka nem ment át románból

Az oktatási minisztérium közzétette a 2025-ös próba érettségi eredményeit. Országos szinten a 12. osztályosok 33 százaléka nem érte el az 5-ös osztályzatot román nyelv és irodalomból. Idén a szaknak megfelelő kötelező tárgyból (matematika vagy történelem) teljesítettek a leggyengébben a diákok... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A líratanítás lehetőségei a 21. században

A líratanítás lehetőségei a 21. században címmel szervezett költészetnap mini konferenciát a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége Székelyföldi Oktatási és Módszertani Központja az Apáczai Csere János Pedagógusok Házával és a csíkszeredai József Attila Általános Iskolával partnerségben, április 8-án. Az esemény meghívottja volt Balázs Imre József költő, Tapodi Zsuzsa irodalomtörténész, valamint Zabán Márta, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem adjunktusa, valamennyien az MTA külső köztestületének tagjai. [...] A versekről való beszéd össztársadalmi súlyának csökkenését, a vers jelenlétének látszólagos visszaszorulását figyelhetjük meg a világban – fogalmazott Balázs Imre József. [...] A felnőtteknek sokszor a versolvasás a privát szférát jelenti, a „lelassulást”, az én időt... Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Uniós „védőháló” a népi kultúra értékeinek

Jóval nagyobb nemzetközi ismertséget hozhat többek között a széki, korondi, csíki, kalotaszegi hagyományos termékeknek, hogy az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala nemrég bejelentette, technikailag felkészültek a kézműves és ipari termékek földrajzi árujelzései jogi oltalmának biztosítására. [...] Vigh Beáta szellemi tulajdonjogi szakértő szerint jó, ha résen vannak, mert Európaszerte sokan fogják kérvényezni, aki meg lemarad, le is morzsolódhat a gazdasági versenyben. A csíkszeredai jogászt arról faggattuk, pontosan mit is hozhat ez a jogi védelem az erdélyi magyar kézművesek, ipari termelők számára. [...] Tapasztalatai szerint Romániában nem túl elterjedt, hogy az emberek éljenek szellemi tulajdonjogok által biztosított lehetőségekkel, pedig idei kutatások szerint is a szellemi tulajdonjogokkal rendelkező vállalatok 23,8 százalékkal több bevételt termelnek egy alkalmazottra vetítve... Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Számbavétel és elszámolás

Gazda József művészettörténésznek a baróti Tortoma Kiadónál megjelent, a háromszéki származású vagy a Háromszékhez kötődő képzőművészeket számba vevő kötetét mutatták be kedd délután a Székely Nemzeti Múzeumban nagyszámú érdeklődő jelenlétében. [...] A közönséget és a meghívottakat köszöntő Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója után Demeter László ismertette az általa vezetett Tortoma Kiadó kiadványait, megjegyezve, hogy ez idáig 227 könyvet jelentettek meg, a kiadó életében a tavalyi év rekordnak számít, 2024-ben ugyanis 36 kötetet gazdagították a magyar könyvpiacot. [...] Gazda József elő-adásnak beillő felszólalásában ismertette, Háromszék művészete mindig is érdekelte, sok töprengés után arra a következtetésre jutott, Székelyföld e kistérségjének művészete jobban benne volt a művészet sodrásában, mint a szomszédos megyék, sőt, Baász Imre idekerülése után Románia művészetének nagy központjai közé lépett elő, Bukarest és Temesvár után... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Várni foglak

A második világháború borzalmainak mindennapi árnyairól, és a kis dolgokban keresendő boldogságról hallhattunk péntek délután a Refo Caféban, ahol Maksay Ágnes újságíró és dokumentumfilm-rendező első kötetéről kérdezte Gorka Eszter bőronkológust. A kötetből Csutak Réka és Laczkó Vass Róbert kolozsvári színészek adtak elő levélrészleteket, majd Benkő Levente történész és újságíró méltatta a kötetet néhány szóval. [...] A szerző munkájának fontos részét képezte a forráskutatás is, hiszen a kor hangulatát és általános jellemzőit érzékeltető részekhez szükség volt más dokumentumokra is, mint a padláson talált levelek. A történelmi tények kapcsán Benkő Levente történész Johan Huizinga holland filozófust emlegette, aki szerint egy adott kort úgy lehet pontosan dokumentálni, ha mindent megnézünk: festményeket, újságcikkeket, levéltári forrásokat, szobrokat, tereket, mindent, ami a korhoz kapcsolódik... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Kolozsvári konferencia a digitális kor időszerű jogi kihívásairól

Gyűlöletbeszédéről, az online tér szabályozhatóságáról is szó volt a Jogaink Egyesület által szervezett konferencián. [...] A 21. század sok más jogi dilemmája is felmerült a kolozsvári konferencián, ahol hazai és magyarországi előadók járták körül korunk egyik legtöbb kihívással terhelt problémakörét. [...] Molnár Zsolt ombudsmanhelyettes Gyűlöletbeszéd Romániában. Van-e számonkérés? címmel értekezett. Borsos Orsolya, az Országos Audiovizuális Tanács tagja előadásának címe Szabályozható-e az online tér? [...] Fábián Gyula, a BBTE Jogtudományi Kar docense, az MTA köztestületének külső tagja Elnéz-e a román igazságszolgáltatás a nemzeti kisebbségi közösségek ellen elkövetett bűncselekmények esetében tematikájú eszmefuttatásával járt körül egy napjainkban igen kényesnek számító kérdést. [...] Az esemény során mindhárom előadóval beszélgettünk... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Családregény és nekrológok

Két posztumusz kötete jelent meg nemrég Nánó Csaba írónak A Kolozsvári Rádió Kontúr című műsorában özevegével, Papp Geraldine-Rékával, és a két könyv szerkesztőjével, Demény Péterrel, az MTA külső köztestületének tagjával beszélgettünk...
Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Fókuszban a cigány közösség gondjai

Csikszeredában a roma gyerekek oktatása szervezeten, látszólag jól működik – iskolabusz szállítja őket a város különböző telepeiről a Xantus János Általános Iskola különböző tagozataira, délben pedig vissza. Mégis, miközben az intézmények és a pedagógusok heroikus munkát végeznek, a rendszer újratermeli a szegregációt: a többségi társadalom elzárkózik, az integráció valódi lehetőségei pedig rendre elmaradnak. Riportunkban két elhivatott pedagógus történetén keresztül mutatjuk be, miért nem elég a jó szándék ahhoz, hogy valóban esélyt kapjanak a hátrányból induló gyerekek. [...] Baróton a Tortoma Önképzőkör hétfő esti előadásának témája a Nemzetközi Roma Naphoz kapcsolódott, így a meghívott előadó, András Loránd roma származású Hargita megyei önkormányzati képviselő arról érkezett, mi a teendő a romák jelenlegi társadalmi helyzetével, hogyan lehetne azon javítani, miért vannak előítéleteink a romákkal szemben, amelyek nehezítik a cigányság érvényesülésének lehetőségét... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

László Noémi: A Kovács András Ferenc költészeti díj egyféle lovaggá ütés

László Noémi költő, műfordító kapta idén a Kovács András Ferenc Költészeti Díjat, amelyet a Látó szépirodalmi folyóirat és a marosvásárhelyi Aranka György Alapítvány a 64 éves korában elhunyt Kossuth-díjas és Artisjus-nagydíjas költő, esszéíró, műfordító emlékére alapított. A díjazáson Kovács András Ferenc költészetéről Polgár Anikó tartott előadást. Laudációt mondott Codău Annamária. A díjazott László Noémivel Fischer Botond beszélgetett. [...] A díjazást követően László Noémivel beszélgettünk. [...] Mi az a fűszer, amitől egyértelműen te vagy? Talán egyfajta szimultán jelenlét: kint és bent, fent és lent, racionális és irracionális – egyfajta többszólamúság. Komoly és komolytalan egyszerre... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

16 átkelőhelyet zárt le a kormány a szlovák–magyar határon

A szlovák kormány hétfőn 17 kisebb határátkelőhely ideiglenes lezárásáról döntött, ezek közül 16 átkelőhely a szlovák–magyar határon található. Lezártak továbbá egy kompos átkelőhelyet Szlovákia és Ausztria között is. Jobbára kisebb átkelőhelyekről van szó, melyeken személyforgalom halad át. [...] A legtöbb problémát az okozta az önkormányzat számára, hogy rengeteg áhír terjedt a lezárásokkal kapcsolatban... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Videók: 20. Komáromi Egyetemi Napok: Közösségépítés és a tudomány ünnepe a Selye János Egyetemen

2025. április 7. és 11. között immár huszadik alkalommal rendezték meg a Komáromi Egyetemi Napokat a Selye János Egyetemen. A rendezvénysorozat célja, hogy a hallgatók és az érdeklődők számára változatos programokat kínáljon, erősítve ezzel a közösségi szellemet és a tudományos élet iránti elkötelezettséget. [...] A hét egyik kiemelkedő eseménye a Tudományos Diákköri Konferencia (TDK) volt, amely április 9-én, szerdán zajlott az egyetem konferenciaközpontjában... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Kezdetét vette a Szép Magyar Beszéd országos fordulója

A Szép Magyar Beszéd verseny országos fordulója idén is a kassai Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola szervezésében megy végbe. A három napos megmérettetés koordinátora Ádám Anikó, a tanintézmény magyar nyelv és etika szakos tanárnője. [...] Az országos fordulót midig az iskolai, a járási, végezetül pedig a kerületi forduló előzi meg, azonban a gimnazisták és a szakközépiskolai diákok számára egy kicsivel rövidebb út vezet az országos fordulóig. Idén összesen 53 diák érkezett Kassára, a verseny a szokásokhoz híven idén is négy kategóriára osztja őket... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Három dobogós hely a Felvidéknek az Anyanyelvi játékok, játékos anyanyelv elnevezésű versenyen

Idén 11. alkalommal rendezték meg az Anyanyelvi játékok, játékos anyanyelv elnevezésű verseny döntőjét Széphalmon, A Magyar Nyelv Múzeumában. A többfordulós, két korcsoportban meghirdetett vetélkedő az Anyanyelvápolók Szövetsége és a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ – Petőfi Irodalmi Múzeum – A Magyar Nyelv Múzeuma szervezésében valósult meg. [...] A két korcsoport vetélkedője között a résztvevők, illetve a kísérőtanárok lehetőséget kaptak, hogy még jobban megismerjék a döntő helyszínét, tárlatvezetés során megtekintették az Emléksarnokot, valamint a Nyelvmúzeum kiállításait... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

„Azt próbáltam megfogalmazni, hogy milyen a közösségi színház” – Varga Emesével beszélgettünk

Varga Emese neve az elmúlt hetekben főleg a Komáromi Jókai Színház igazgatóválasztása kapcsán szerepelt a sajtóban. A színház korábbi művészeti vezetőjével, ill. hamarosan elköszönő dramaturgjával többek között arról beszélgettünk, hogy látja a kisebbségi színházak sajátos helyzetét, s hogy ezzel összefüggésben miért indult az igazgatói posztért. [...] Lehet-e valami fajta általános különbséget tenni a kisebbségi magyar, ill. a magyarországi magyar színházművészet között? Más a színházcsinálás tétje. Vidéki repertoárszínházként – amelynek működésileg a Jókai Színház és a Thália is megfelel – nagyobb a közönségbázis, szélesebb a mozgástér. Kisebbségi színházként viszont két kulturális térben mozogsz, és jó esetben szintetizálhatod, s ezzel megmutathatod saját identitásodat. Rossz esetben kívül rekedsz mindkettőn... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Ugyanannyira vagyok magyar, mint roma

Az április 8-ai Nemzetközi Roma Naphoz kapcsolódva beszélgettünk Vavrek István pedagógussal, Besztercebánya megye képviselőjével. Sikeres kezdeményezésekről, együttélésekről, identitásról, halmozódó nehézségekről, oktatásról, szegregációról, kitörési pontokról, a jelképek fontosságáról és a közös útról... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Madarábrázolás a művészet és tudomány határán

Ezzel a címmel invitálta a Párkányi Városi Múzeum az érdeklődőket a legújabb kiállításának megnyitójára. A tárlat különleges időutazásra hív: színes madárrajzokat láthatunk a 19–20. század fordulójáról, abból a korból, amikor az ecsetvonás még a tudás hordozója is volt. A kiállítás a helyi Csemadok által szervezett XXXIX. Balassi Bálint Kulturális Napok keretében valósult meg. [...] A múzeum vezetője, Juhász Gyula bevezetőjében elmondta, a tárlat mintegy 140 unikális rajzot mutat be, melyek a múzeum gyűjteményének értékes darabjai. Ezek a művek egyszerre ragadják meg a madarak esztétikai szépségét és tudományos részletességgel tükrözik pontos megjelenésüket... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző? 80 éves a Csehszlovák törvényes erőszak alapja – a kassai kormányprogram

Pontosan nyolcvan évvel ezelőtt ezen a napon, 1945. április ötödikén tették közzé Kassán a világháború utáni Csehszlovákia első kormányának programját. Amely – mint ahogy azt Duray Miklós találóan megfogalmazta – nem az újjászületés, hanem a nyers bosszú programját fogalmazta meg, nyíltan kimondva, hogy „a németekkel és a magyarokkal szemben szerzett szörnyű tapasztalatok miatt” tartós, végleges beavatkozásokra van szükség. [...] A többi – mondhatnánk – már történelem. Azonban nem az, sajnos nem... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Elkezdődtek Komáromban a Jókai-adaptáció próbái

Jókai Mór kevésbé ismert, 1858-ban megjelent regénye komáromi történet, mely a nagy földrengés pillanatában kezdődik. Két nagy közösség, a katolikus és a református gyülekezet belső háborúját örökíti meg a katasztrófa árnyékában és a helyzet rendeződését követően, rámutatva arra, hogy a közösség, amely a bajban egymást segíti, hogy töredezik szét ismét a békés hétköznapi idején – olvasható a Komáromi Jókai Színház közleményében. [...] Teliha Péter rendező a próbafolyamat felvezetéseként egyebek mellett arról beszélt, hogy olvasatában a Jókai-művet felfokozott teatralitás jellemzi. A központját két erőteljes gesztus adja, az egyik a földrengés, amely egy világ pusztulását jelzi, a másik pedig az esküvői jelenet, amelyben a személyes sorsok sűrűsödnek össze... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Hárman kapják Nyitra megye díját, köztük Vadkerty Katalin

Nyitra megye három személynek ítélte oda a legmagasabb megyei elismerést. A kitüntetettek között van Zdenka Gadušová, a nyitrai Konstantín Filozófus Egyetem nyugalmazott dékánja, [...] František Rábek katolikus püspök a keresztény értékek és kultúra, valamint a cirill-metódi örökség terjesztéséért. A harmadik díjazott Vadkerty Katalin történész, kutató, egyetemi oktató, az MTA külső köztestületének tagja. A díjat a történelemtudományok fejlődéséhez való hozzájárulásáért, valamint a történelmi tudat és a nemzetek közötti megbékélésért tett fáradozásaiért ítélte oda a megye... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Határlezárások: A legfrissebb intézkedések

Burgenlandban huszonegy kisebb határátkelőt lezártak, és a nagyobb átkelőkön fertőtlenítő intézkedéseket vezettek be, hogy megakadályozzák a száj- és körömfájás továbbterjedését... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Május 1-től tilos lesz az iskolai mobilozás

A Christoph Wiederkehr oktatási miniszter által bejelentett országos mobiltelefon-tilalom az első nyolc iskolai évfolyamon május 1-jétől lép életbe. Így az általános iskolák, a középiskolák, a speciális iskolák és az alsó tagozatos iskolák mobiltelefon-mentes övezetek lesznek. Az iskolák azonban önállóan is tehetnek kivételeket, például ha a mobiltelefonokat tanítási célokra használják. [...] A mobiltelefonok, okosórák és hasonló eszközök „igazi koncentrációgyilkosok”, és az eszközök több konfliktushoz is vezetnek – fogalmazott a miniszter. [...] A mobiltelefonok használatát az iskolai autonómia keretein belül már most is lehet szabályozni vagy tiltani, és a legtöbb iskola már meg is tette ezt. Így van ez az felsőőri Kétnyelvű Szövetségi Reálgimnáziumban – mondja el Zsótér Írisz igazgató... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Burgenlandi író járt a felsőőri gimnazistáknál

Több éves gyakorlat már az felsőőri Kétnyelvű Szövetségi Reálgimnáziumban, hogy a kötelező olvasmányok kiválasztásánál a kortárs, magyar szerzők művei közül válogatnak a pedagógusok – hangsúlyozza Seper Marianne magyartanár. Idén az egyik osztályával az évek óta Burgenlandban élő biológus és író, Vibók Ildi: „Kezünkben a világvége” című könyvét olvasták el. [...] A diákokkal arról is beszélgettek a rendhagyó irodalomórán, hogy közülük azok, akiknek családja Magyarországról költözött Ausztriába, miként élték ezt meg, milyen okok vezettek ide, illetve milyen nehézséget tapasztaltak az új környezetben, vagy akár az iskolában?... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Megjelent Woki Zoltán új könyve

A „Pelikán Németújvár felett” című, a németújvári várban található kiállítást nemcsak meghosszabbították, hanem a tárlat anyagát, a Batthyány család történetét már egy könyvben is megörökítette a szentgotthárdi helytörténeti kutató, Woki Zoltán, aki tavaly óta magyar nyelvű idegenvezető a várban. [...] A kétnyelvű kötet 152 oldalon, 100 fényképpel illusztrálva a szombathelyi Szülőföld kiadónál jelent meg. [...] A budapesti mérnök, Woki Zoltán immár 33 éve él Szentgotthárdon, ahol klímaaktivistaként írt először könyvet. Majd felfedezte magának Burgenland és a határtérség történetét, hobbi-helytörténészként a magyar nyomok kutatója lett. Legújabb történelmi tematikájú kötetéről beszélgetünk adásunkban... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Premiert ünnepeltek a felsőőri magyarok

„Balázs panzió” címmel mutatta be a hétvégén legújabb produkcióját a Felsőőri Református Ifjúsági Olvasókör színjátszó csoportja. A humoros, magyar nyelvű bohózatot az idén új rendezővel vitték színpadra az amatőr színjátszók. [...] A felsőőri Zámbo Bernd már régóta oszlopos tagja a színjátszókörnek, eddig kisebb-nagyobb szerepekben láthatta a közönség. Az idén első alkalommal vállalta fel a rendezői munkát. [...] A választása a „Pension Schöller” vígjáték-klasszikusra esett. „Ezt a darabot már 2012-ben a kétnyelvű gimnáziumban lefordítottuk magyarra és színpadra is vittük a Burgenlandi Magyar Kultúregyesülettel. Ma is az egyik kedvenc bohózatom... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Januárra tervezik a helytelen kétnyelvű igazolványok cseréjét

Ahogy erről már tájékoztattunk, a Szlovén Országgyűlés március elején elfogadta a személyi igazolványokról szóló törvény módosítását. Az eljárás során a nemzetiségi képviselők észrevételeit nem vették figyelembe, így a személyi dokumentumon a szlovén nyelvű feliratok nagyobb betűvel szerepelnek, mint az ugyancsak hivatalos magyar, illetve olasz nyelvű szöveg, illetve az olasz/magyar felirat a másodikról a harmadik helyre csúszott, közéjük ékeltek ugyanis az ország nevét angol nyelven... Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Dr. Tomka Miklós Emlékkonferencia az egészségmegőrzésről

A VII. határon túli tudományos konferenciára Tomka Miklós emlékére április 4–6-a között került sor Lendván. Az esemény – melyen számos muravidéki szakember tartott előadást – a Magyar Egészségügyi Társaság (MET) és a MET Muravidéki Tagozata által került megrendezésre „Örizzük meg az egészségünket” címmel. Pénteken a MET vezetőségének Lendvára kihelyezett elnökségi ülésével kezdődött a háromnapos program. Ezt követte a Bánffy Központban a „Nyomatok Barcsay Jenő anatómiai rajzaiból” című kiállítás megnyitója, a nap végül a muravidéki. Göncz László „A Muravidék útja a délszláv királyságban” című könyvének bemutatójával zárult. [...] Másnap a Lendva-hegyi faluotthonban került sor a konferenciára, melyre ötven egészségügyi dolgozó regisztrált... Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Gál Anasztázia rendező tizedik filmjét a Bánffy Központban

Április 2-án mutatták be Gál Anasztázia rendező tizedik filmjét a Bánffy Központban. A „Kik vagyunk mi, muravidéki magyarok?” című dokumentum- és ismeretterjesztő filmben öt helyi fiatal kalauzolja a nézőket a muravidéki magyarság életébe az oktatáson, a

kulturális, a gazdasági életen – a munkán és a karrieren –, illetve a nemzetpolitikán keresztül. Gál Anasztázia korábbi filmjeiben idősebb embereket szólaltatott meg múltidézőként, ám ezúttal a fiatalok szemén keresztül igyekszik bemutatni a muravidéki magyar közösséget a témák aktualitása miatt. [...] Próbáltam meghatározni, hogy mi az, ami a muravidéki magyar közösség számára lényeges összetartó erő... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Nyomatok Barcsay anatómiai rajzaiból

A Bánffy Központban április 4-én nyílt meg a Nyomatok Barcsay Jenő anatómiai rajzaiból című kiállítás, mely a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéből érkezett a Muravidékre. [...] A Szépművészeti Múzeumban és a Magyar Nemzeti Galériában őrzött eredeti rajzok nagyon érzékeny technikával készült másolatait láthatjuk, amelyek sokkal hívebben tükrözik Barcsay keze munkáját, mint a könyvben elhalványult nyomatok. A modern eljárásnak köszönhetően a mára már eltűnt, legapróbb részletek is újra láthatóvá váltak... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Harmincéves a magyar-horvát kisebbségvédelmi alapszerződés

Harminc évvel ezelőtt, 1995. április 5-én Eszéken írták alá az illetékesek azt az egyezményt, amely a két ország kapcsolatában mérföldkőnek számított, és amelynek célja a Horvátországban élő magyar, illetve a Magyarországon élő horvát kisebbség kulturális, nyelvi és vallási identitásának megőrzése és fejlesztése volt. Három évtized távlatából visszatekintve érdemes számba venni a kétoldalú, a kisebbségi jogok garantálásáról szóló egyezményt. [...] Az Eszéken aláírt egyezmény óta eltelt harminc év alatt a horvátországi magyar kisebbség jogi és kulturális helyzete megszilárdult, de a megmaradás nem lezárt történet, hanem nap mint nap megvívott küzdelem... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Zágrábban ülésezett a magyar-horvát kisebbségi vegyes bizottság

Április 9-én Zágrábban került sor a magyar-horvát vegyes bizottság (KVB) 17. ülésére, amelyen ezúttal is a két ország nemzeti kisebbségeinek helyzetével, jogvédelmével foglalkoztak. A horvátországi magyarságot a KVB horvát tagozatában Jankovics Róbert, a horvát szabor tagja, a HMDK elnöke, valamint Matijević Olivér, a HMDK ügyvezető elnöke képviselte. [...] Többek között megállapították, az 1995-ben aláírt kétoldalú kisebbségvédelmi megállapodás továbbra is magas szinten biztosítja a magyar és horvát nemzeti kisebbségek hagyományainak, kultúrájának és identitásának megőrzését... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Elnökségi ülést tartotta HMDK

Az országos szervezet elnökségi ülésének a HMDK bellyei médiaházának konferenciaterme adott helyet április 4-én, pénteken. A testület az elmúlt időszakról szóló beszámoló mellett az aktuális kérdéseket is megvitatta, valamint a tervezett programok és tevékenységek is napirenden voltak... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)

Megnyílt a Sziluett Rajz- és Festőiskola tárlata a Magyar Házban

Április 3-án, csütörtök délután különleges kulturális esemény helyszíne volt a sepsei HMDK székháza: megnyílt a pécsi székhelyű Sziluett Rajz- és Festőiskola művészeinek kiállítása, amely újabb szép példája az anyaországi és drávaszegi magyar közösségek együttműködésének. [...] A Sziluett Iskola vezetője, Pospiszek Éva örömmel számolt be arról, hogyan született meg a közös kiállítás ötlete: korábban a sepseiek vittek el képeket Pécsre, most pedig a pécsiek viszonzták a látogatást... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)